

Kurs 11.10.2011

Per Ulseth
Desso Sports Systems Scandinavia

www.dessosports.no | post@dessosports.no

Hva skjer i kunstgressmarkedet?

www.dessosports.no | post@dessosports.no

- Kvalitet på kunstgress
- Fiberform
- Lengde på fiber
- Type gummigranulat
- Pad/ikke pad
- Ny oppbygging med drenspad
- Ny type undervarme

Kunstgresskvalitet

Kunstgressets kvalitet avhenger av følgende kriterier (sammensatt):

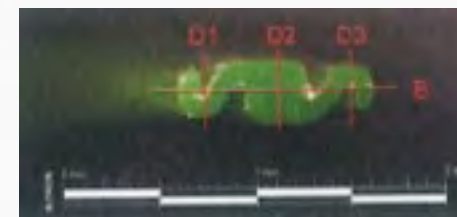
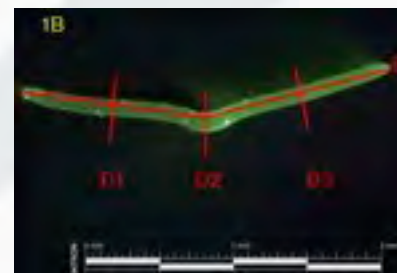
- Dtex (fibervekt i gram pr. 10.000lm); - varierer fra 10.000 – 16.000 dtex
- Micron (tykkelse på fiber); - varierer fra 90 – 380 micron (0,090 – 0,380mm)
- Gauge (avstand mellom radene); - varierer
3/16", 5/8", 3/8", 3/4" (0,48cm, 1,59cm, 0,95cm, 1,91cm)
- Antall strå pr. m²
- Polyolefine (kjemisk sammensetning); Polyetylen med tilsetninger
- Fibervekt (pr.m²); fibervekt i gram
- Form på fiberen; massiv fiber, fiber med "vinger"
- Innfyllmateriale (sand + gummigranulat) – type/mengde
- Pad/ikke pad – type pad

Fiberform

Massiv kunstgressfiber

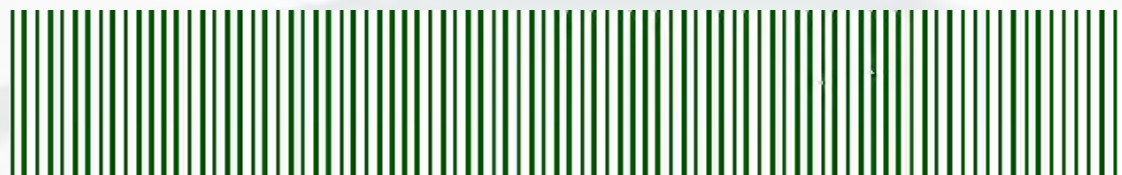

Kunstgressfiber med "vinger"

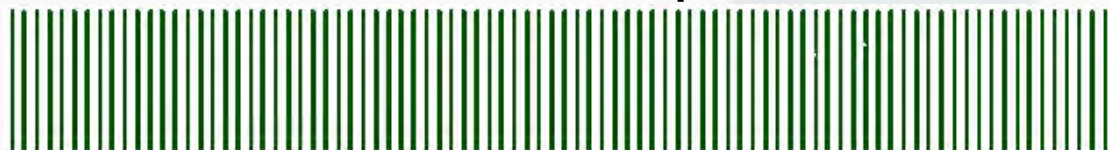

Lengde på fiber

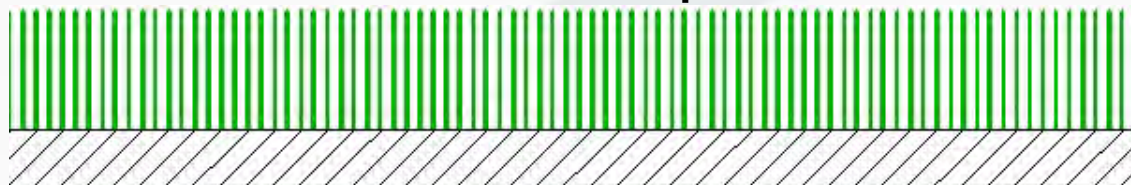
60mm uten pad

50mm uten pad

40mm med pad

Type gummigranulat

- SBR
- TPE – 8 ganger dyrere enn SBR
- TPV

- COATED SBR
- EPDM
- Resirkulert EPDM
- TPE hul
- Ecofill
- Flexsand
- InfillPro GEO

Krav til SBR gummigranulat

- Det skal oppgis kornfordeling for tilbudt gummigranulat.
- Det skal leveres produktblad og testrapport for gummigranulatet som minimum tilfredsstillende følgende verdier/krav:
  - ✓ **kornfraksjon**: 1-3mm. Andel finstoff under 1mm skal maks være 1% og under 0,7mm 0%
  - ✓ **Maks mineralinnhold** (sand, stein o.l) på 0,03%
  - ✓ Gummigranulatet skal være 100% fritt for **tekstiler**
  - ✓ Gummigranulatet skal være 100% fritt for **metaller**
  - ✓ Innholdet av **Sink** skal etter den internasjonale testmetode, DIN EN ISO 17294-2 E 29, være maksimum 0,050/0,001 mg/l (vandig/syrlig testmetode)
  - ✓ Innholdet av **Kvikksølv** skal etter den internasjonale testmetode, DIN EN ISO 17294-2 E 29, være maksimum 0,0001 mg/l
  - ✓ Innholdet av **Bly** skal etter den internasjonale testmetode, DIN EN ISO 17294-2 E 29, være maksimum 0,0007 mg/l

Kunstgress – viktigste kriterier

- Dtex (fibervekt pr. 10.000lm i gram) – sette krav
- Micron (tykkelse på fiber – på tykkeste og tynneste delen) – sette krav
- Antall strå pr.m² – sette krav

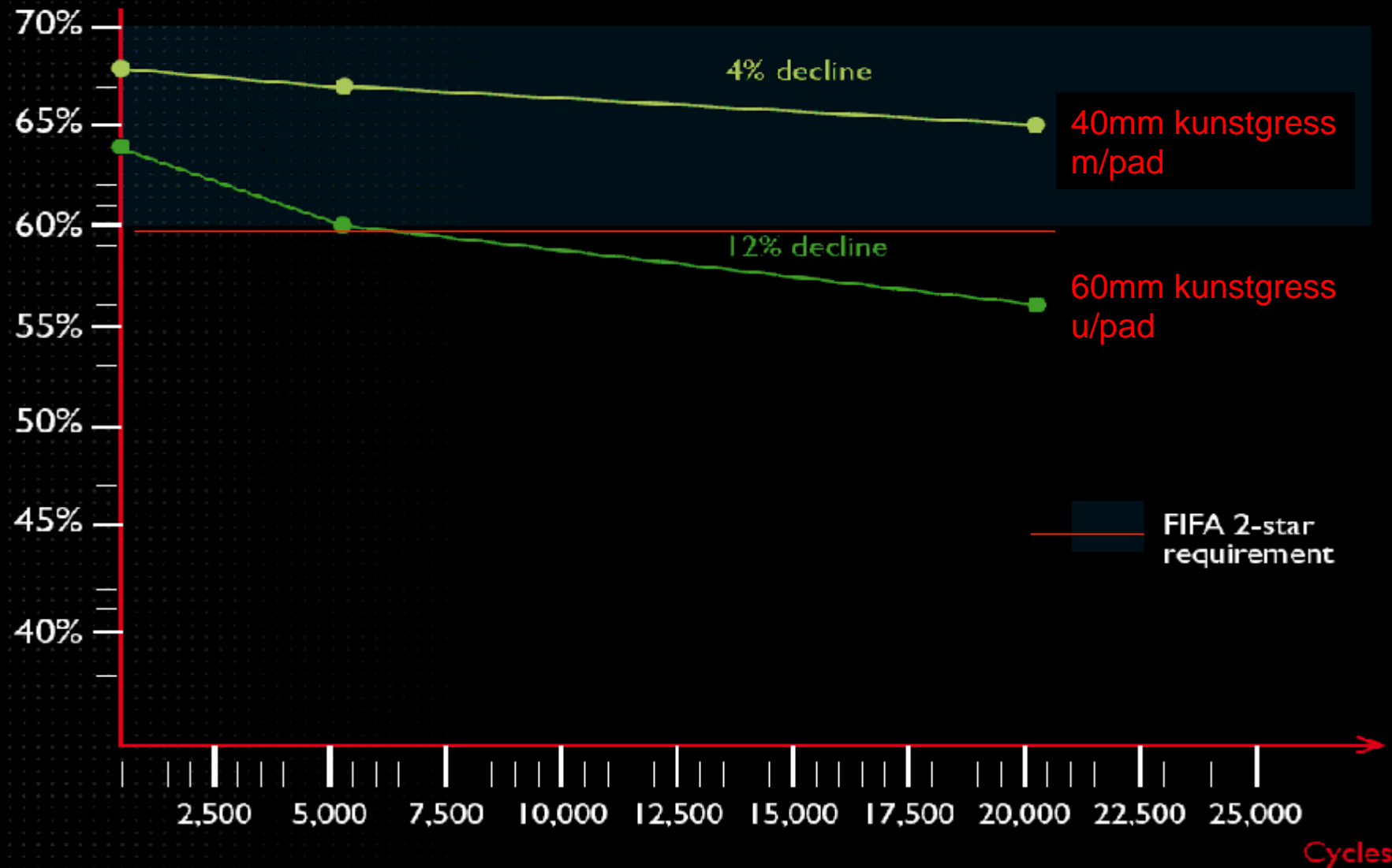
Pad – ikke pad?

www.dessosports.no | post@dessosports.no

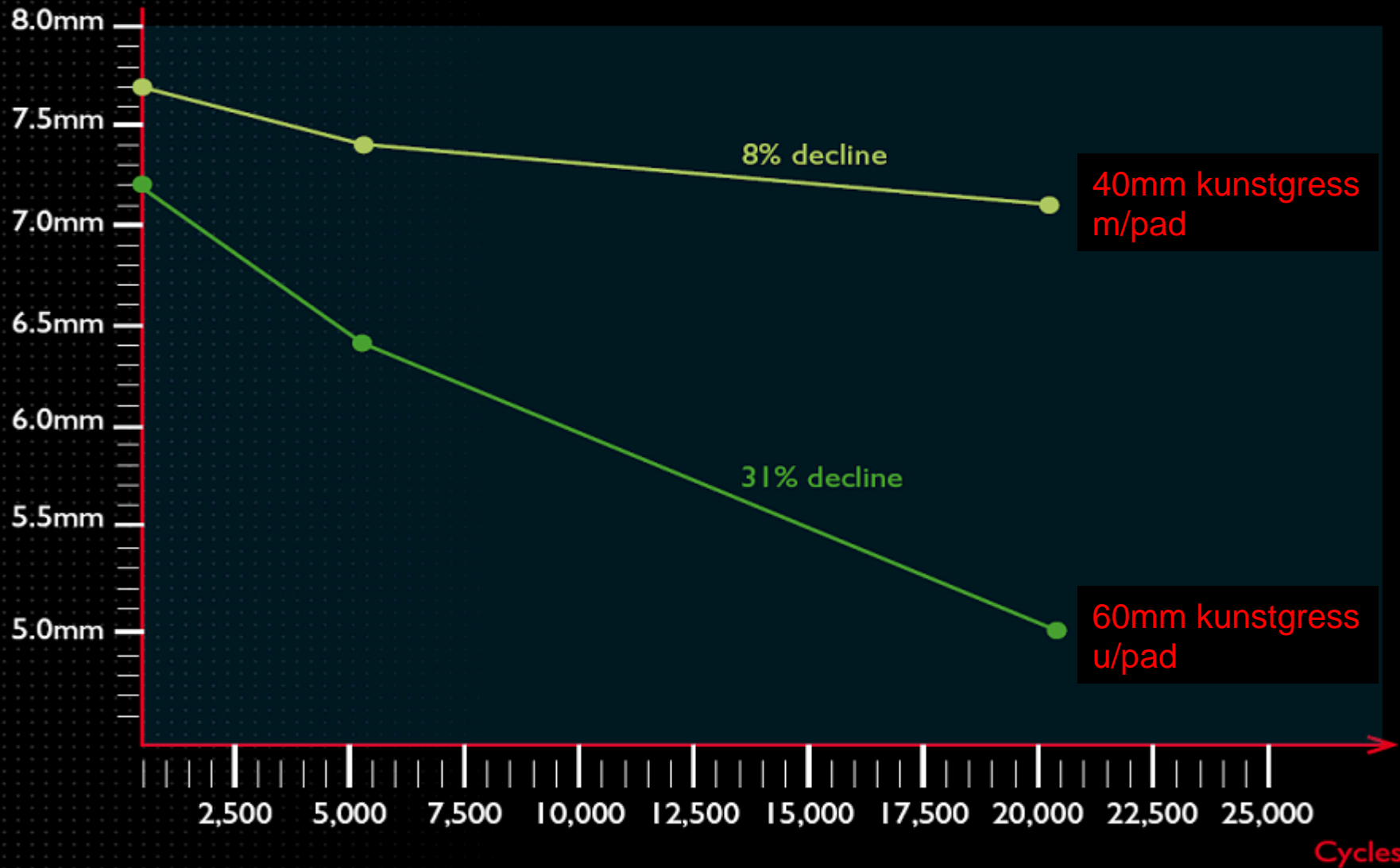
Shock absorbtion in %

shock absorbtion

Vertical deformation

Vertical deformation
in mm

Testing av kunstgress

Testmetode	Nordiske krav til breddefotball		FIFA**	
	Lab.test	Felttest	Lab.test	Felttest
Støtdemping	min. 60%	min. 55%	min. 60%	min. 60%

Eks.

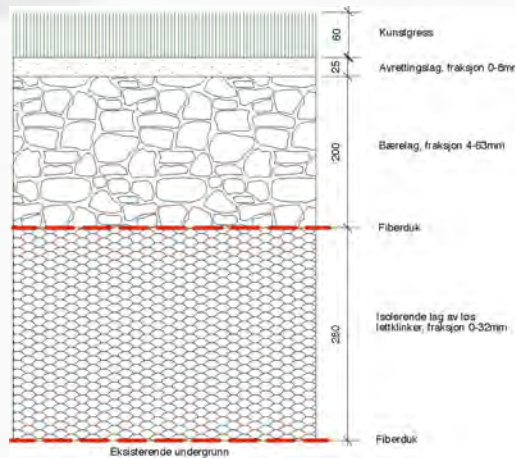
For å tilfredsstill 60% støtdemping må det være 30mm gummigranulat i kunstgresset
) : ca. 108 tonn for en normal bane

For å tilfredsstill 55% støtdemping må det være 20mm gummigranulat i kunstgresset
) : ca. 72 tonn for en normal bane

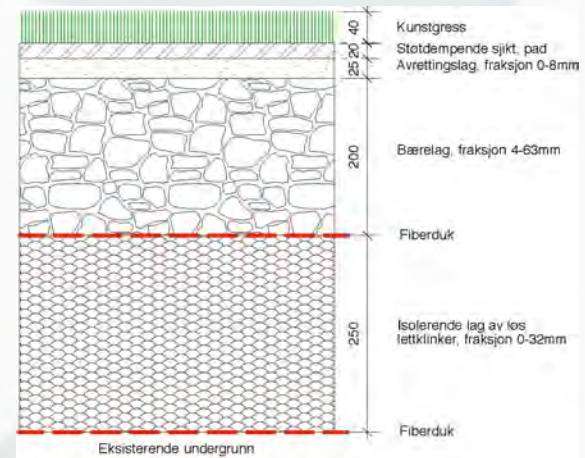
36 tonn forskjell

Oppbygging av kunstgressbaner

Tradisjonell oppbygging uten varme

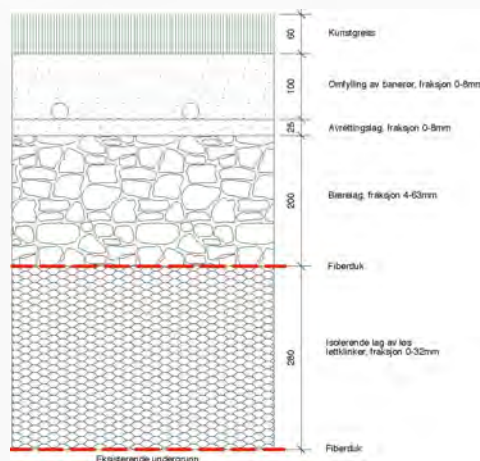
Kunstgress uten pad

Kunstgress med pad

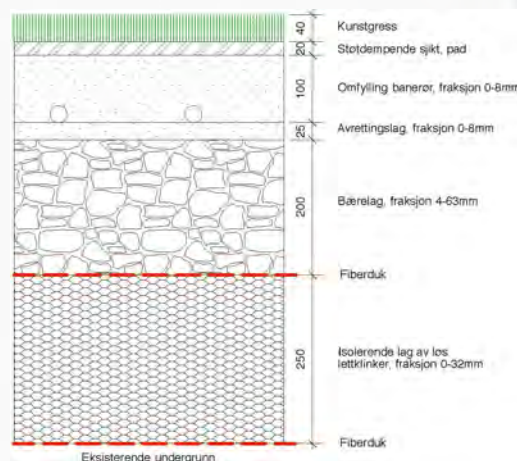
Oppbygging av kunstgressbaner

Tradisjonell oppbygging med varme

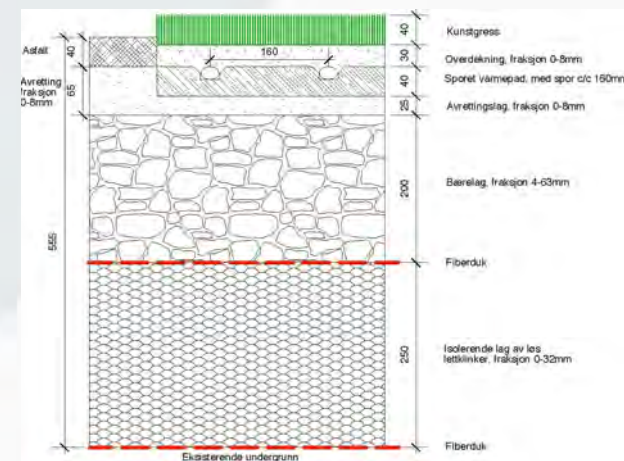
Kunstgress uten pad og med varme

Eks.driftskostnad: kr. 350.000-550.000,-

Kunstgress med pad og med varme

Eks.driftskostnad: kr. 650.000-750.000

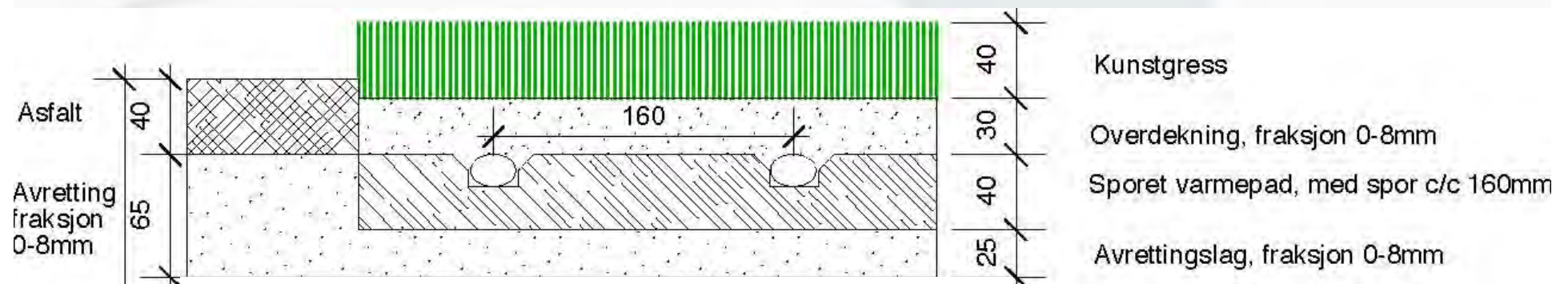

Kunstgress med varmepad

Eks.driftskostnad: kr. 200.000-300.000

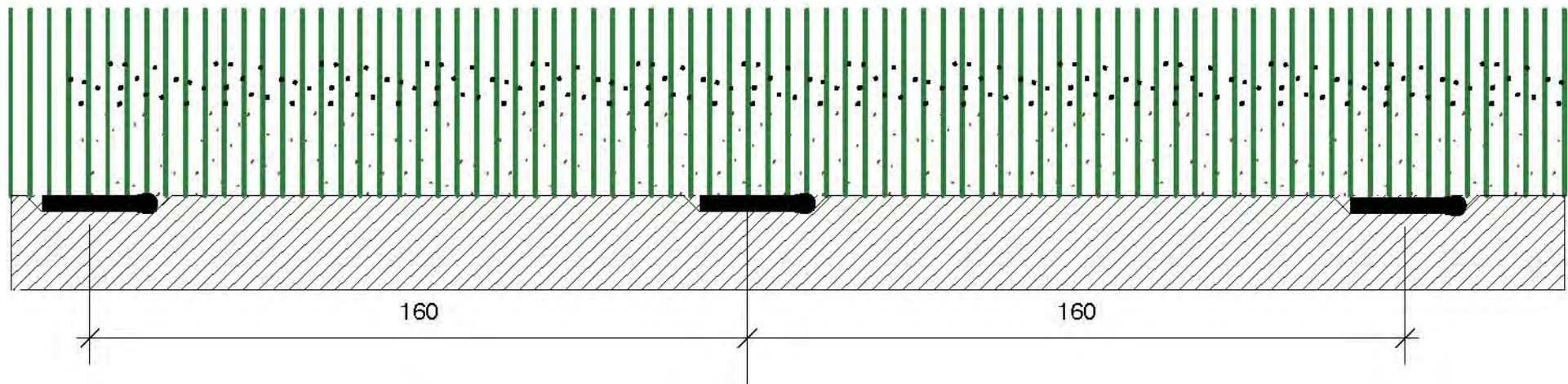
Oppbygging av kunstgressbaner

Tradisjonell oppbygging med ovale varmerør

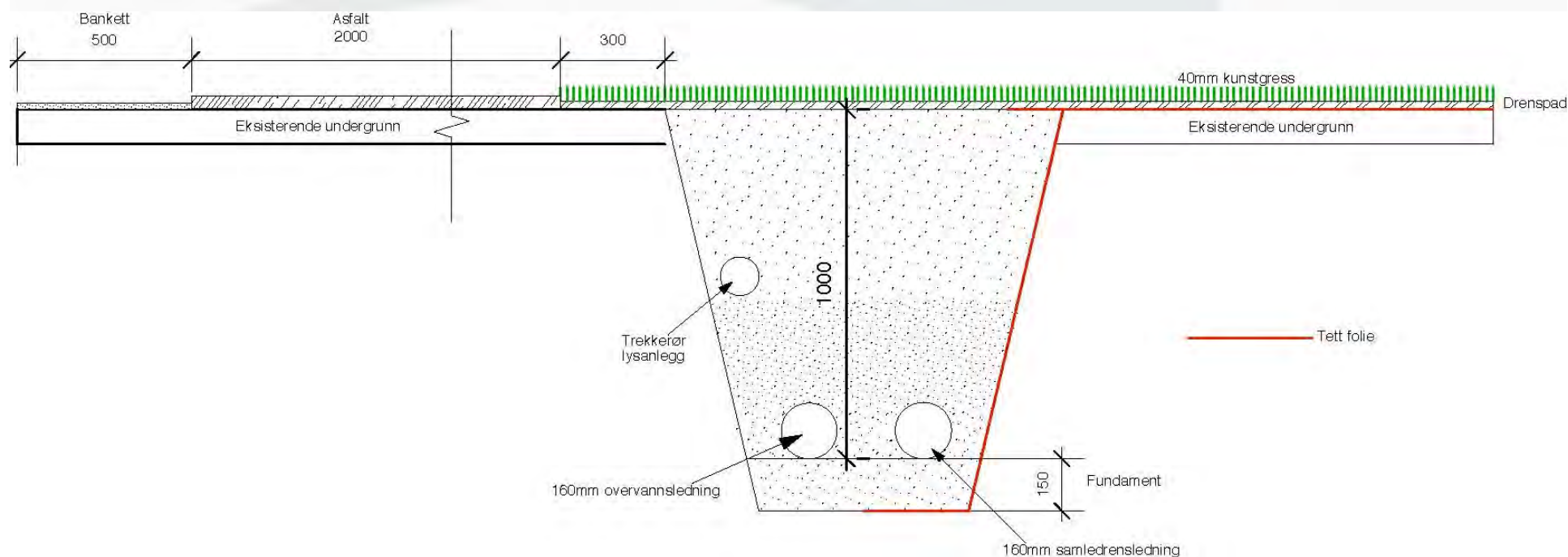
Oppbygging av kunstgressbaner

Ny alternativ oppbygging med varme og pad

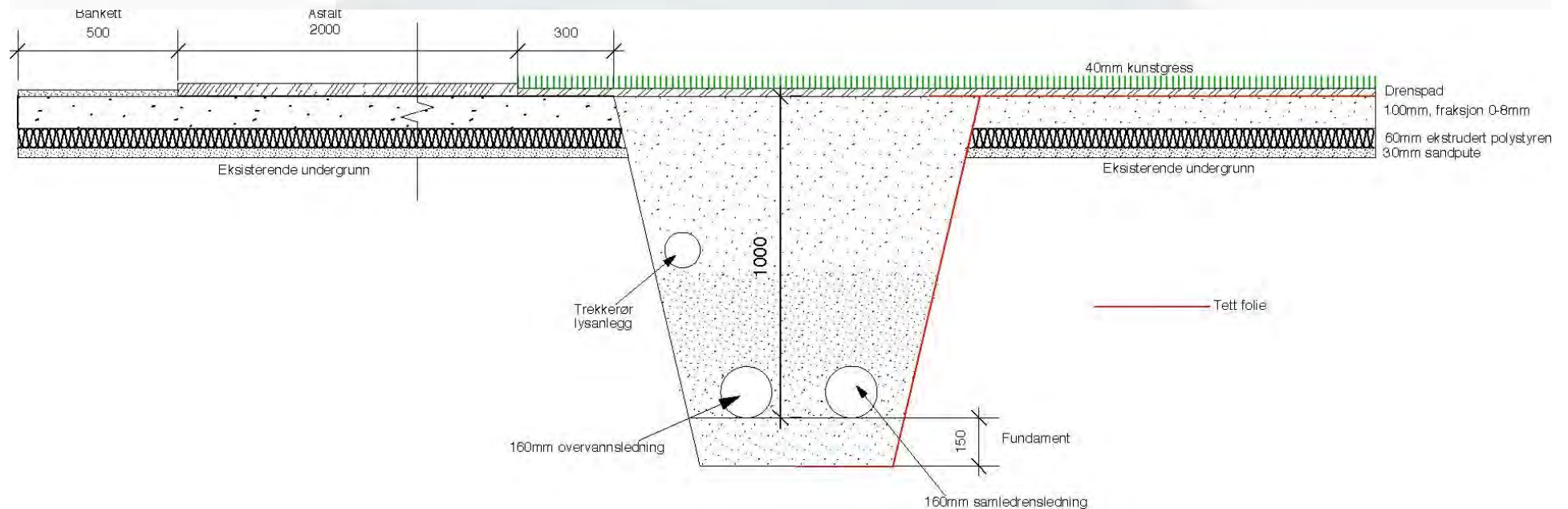
Oppbygging av kunstgressbaner

Ny alternativ oppbygging uten varme

Oppbygging av kunstgressbaner

Ny alternativ oppbygging uten varme

Kunstgress med drenspad

www.dessosports.no | post@dessosports.no

www.dessosports.no | post@dessosports.no

www.dessosports.no | post@dessosports.no

Eksempel på kunstgressbane uten pad med tett undergrunn

Kostnadsoverslag for drencpad på grusbane

(basert på priser i Oslo-området)

Rigg og drift	kr. 150.000,-
Avretting av traubunn, masseflytting	kr. 64.824,-
Drenering, sluk, kummer etc.	kr. 529.680,-
Asfalt, asfaltskjæring	kr. 115.020,-
Planering og tilsåing omliggende terreng	kr. 52.500,-
Ballfangernett, 2 stk. 40x5m inkl. fundamenter	kr. 150.000,-
Flomlysanlegg, 6 master à 18m, 200lux, inkl. fundamenter etc.	kr. 714.500,-
Kunstgress inkl. drencpad og tett folie	kr. 2.104.728,-
Utstyr for vedlikehold	<u>kr. 54.000,-</u>
Totalt eks.mva.	kr. 3.935.252,-
25% mva	<u>kr. 983.813,-</u>
TOTALT INKL.MVA	kr. 4.919.065,-

Kostnadsoverslag for drenspad på naturgressbane

(basert på priser i Oslo-området)

Rigg og drift	kr. 255.000,-
Uttrauing, bortkjøring, avretting av traubunn	kr. 263.408,-
Drenering, slik, kummer etc.	kr. 529.680,-
Oppbygging av bane, inkl. isolasjon	kr. 1.004.730,-
Asfalt, asfalskjæring	kr. 115.020,-
Planering og tilsåing omliggende terreng	kr. 52.500,-
Ballfangernett, 2 stk. 40x5m inkl. fundamenter	kr. 150.000,-
Flomlysanlegg, 6 master à 18m, 200lux, inkl. fundamenter etc.	kr. 714.500,-
Kunstgress inkl. drenspad og tett folie	kr. 2.104.728,-
Utstyr for vedlikehold	<u>kr. 54.000,-</u>
Totalt eks.mva.	kr. 5.243.566,-
25% mva	<u>kr. 1.310.892,-</u>
TOTALT INKL.MVA	kr. 6.554.458,-